

Energia, peste 50 ani

Eseu, generat de TVR

Televiziunea română vrea să ne obișnuiască cu economia energetică. Soluția, prin reclame plătită de „băieții deștepți” sau „băieții veseli de la RoGazPromt” ca să-și justifice scumpirile, nu este însă cea mai rațională. Cică: „*copii născuți în noiembrie 2007 vor ilumina peste 50 ani palatele lor ocazional cu un singur bec, și vor dârdâi din greu spre a se încălzi.*” Probabil se referă la copii născuți în familiile Trăiniceanu, Brigoană, a dalmațianului (pătat de petrolul vândut) sau similare. Să le fie de bine. Le doresc din toată inima cele presupuse de TVR. Aș sugera să și moară de foame (vezi Maltus cu teoria lui).

Poporul Europei (inclusiv aceea comună) al Asiei, al Africii și al celor 2 Americi o vor duce mai bine decât se trăiește acum în Suedia. Bine înțeles că am inclus pe Moș Ioan Roată și Țața Vasilica în poporul Europei. Da! ei vor trăi bine peste 50 ani datorită faptului că anumite familii de pe glob vor tremura în frig că așa vrea TVR.

De ce Suedia?

În primul rând fiindcă are astăzi cel mai ridicat nivel de trai.

Apoi pentru că tot omul **nu face risipă**. Sufală în lumânare când nu îi mai este necesară dar nu stinge focul în sobă când aerisește camera.

Nu trebuie neglijat faptul că, din pruncie, învață biblia, cartea de Legi și cartea de cântece. Caragiale, la 50 ani, folosea doar Biblia și Mersul Trenurilor, suficient pentru cultura sa. Și a fost coșgocea Caragiale nu o oarecare țată habotnică neștiutoare de carte.

Este de netăgăduit că, vrând, nevrând, va trebui să facem economie de energie. Dar să o luăm cu începutul.

Nu este musai să folosești un Bentley de 1000 HP spre a merge vis a vis după țigări. La urma urmei se poate chiar renunța la fumat, și cum „*domnișorul*” nu obișnuiește să ia o pâine din colț, puternicul Bentley va sta cuminte în garaj.

Sunt și în Suedia garaje în mijlocul orașelor precum visează primarul pentru Bucureștiul lui ce va să vină. Dar Suedia, ca și alte țări „civilizate” au mari parcuri în toate gările folosite de navetiști. Locul de parcare este atribuit odată cu abonamentul la tren. O soluție practică și ieftină.

Multe orașe mari au zone centrale oprite circulației publice spre a **obliga pietonii să meargă pe jos** (scuzați pleonasmul, dar cum altfel mă pot face înțeles?). Un pieton folosește în viața sa mult mai puține medicamente. Pentru unii pare logic.

Oare pentru ce au fost inventate întrerupătoarele?. Fiecare corp de iluminat cu întrerupătorul său!. O adevărată risipă pentru omul de rând. De unde, de ne-unde Mitică ignoră toate întrerupătoarele, și nu numai el. Cu excepția marilor bulevarde poți vedea iluminatul public la întrecere cu soarele în plin București.

Există astăzi becuri puternice dar cu consum redus. Lumina dată de un bec de 100W poate fi înlocuită de un bec special care consumă o cincime, adică 20W. În America statul subvenționează fabricarea (mai scumpă) a becurilor speciale pentru ca tot omul să plătească mai puțin pentru iluminat. În România se subvenționează fabricarea curentului electric pentru ca „băieții deștepți” să-și umple buzunarele, și numai „bogătașii” își pot permite cumpărarea

produselor electrice de consum redus. Europa va trebui cât de curând să interzică fabricarea aparatelor electrocasnice prohibitive, cum ar fi becul electric arhicunoscut. Asta nu înseamnă însă ca se pun restricții la necesarul de iluminare (cu excepția celui inutil).

Deie Domnul ca copiii familiilor avute în vedere de TVR să fie obligate să folosească cel mult un bec pentru toată piramidă lor mortuară. Ar fi o compensare pentru zilele fripte pe care părinții lor ni le fac astăzi. Dar Mitică și chiar Moș Ioan Roată vor putea folosi și în următoarele veacuri lumină suficientă obținută cu din ce în ce mai puțin curent. Vor folosi însă și întrerupătoarele. Ca restul lumii.

Tremurăm de frig sau nu mai aerisim locuințele?

Am cunoscut, din păcate, multe doamne mai în vârstă care lipeau cu „pap” ferestrele și în consecință nu le mai deschideau până „la vară”. Ca „*să nu fie curent*” era justificarea curentă. Consecința **factura exagerată de plată a căldurii**. Părerea consumatorului. În realitate, neaerisind camera consumi de câteva ori mai multă căldură, pe bune!

Sunt multe principii fizice care vin în contradicție cu simțurile omenești. Principiile termodinamice le pun însă capac!

E greu de explicat și chiar mai greu de înțeles ce înseamnă „căldura latentă de vaporizare” adică principiul prin care omul își menține temperatura de 36 grade. E ceva în legătură și cu transpirația.

Numim habitat condițiile de mediu (căldură, umiditate) în care ne desfășurăm activitatea sau locuim. Majoritatea confundă „căldura” cu „temperatura” În cameră poate fi frig chiar dacă termometrul indică 24 grade, și ne putem simți foarte comod când termometrul nu indică mai mult de 0 grade. Nu râde! Întreabă copilul care se joacă afară cu zăpada căzută din belșug. El se simte foarte bine cu năsul înghețat și ignoră chemările mămicii „la căldurică”.

„Ei da!” Vei zice. „Doar e bine îmbrăcat”

Ce numești „bine îmbrăcat”? În nici un caz înfocolirea cu zeci de haine (maiou, cămașă, bluză, pulover, jacă, palton plus 2 sau trei fulare peste gură). Dacă, din cauza țoalelor acumulate pe bietul corp de mama grijulie, copilul transpiră, la doctor cu el. Și țigănușul aproape gol cu care se joacă nu are nimic!. Nici o dată mămicile nu pot înțelege „termodinamica” chiar dacă au doctoratul în fizică. Vai de capul copiilor lor! D-aia nu ajunge salariul nici pentru doctori.

Deci corpul, chiar și al adultului, trebuie îmbrăcat, nicidecum înfocolit. La case este cam la fel. O casă înfocolită transpiră, iar locatarii au o viață grea și costisitoare în ea.

Cum se face că în Suedia, chiar și în Polonia se consumă pentru încălzirea caselor mult mai puțin ca la noi? Cam 50 % în condițiile unui frig dublu.

Ori ce străin de țară aude aici, pentru prima oară în viață sintagma „**mă trage curentul**”. La tot pasul, în special de la oameni trecuți de floarea vârstei. Este o expresie idiomatică specific românească care nici măcar nu poate fi tradusă. Băboiul sau băbuța care se feresc de „curent” iarna se simt totuși foarte bine în „curentul” ventilatorului, vara.

Dar ce are „curentul” cu înfrigurarea anumitor copii născuți ieri, peste 50 ani?. Ei bine, are! „Curentul” împiedică aerisirea și încincește căldura consumată pentru încălzirea locuinței. O risipă care nu mai poate fi admisă, nu numai pentru facturile foarte bogate pe care le prilejuiește. Simpla aerisire zilnică de cel puțin 10 minute a încăperii reduce de 5 ori valoarea facturii de căldură. **Numai cine vrea plătește deci surplusul de căldură** consumat de teama de „frig”. Cu ori câte plăpumi te-ai înveli tot ție frig într-o cameră neaerisită.

Deci este la îndemâna oricui să facă economii energetice. Uneori trebuie însă și ajutorul financiar al statului, de exemplu pentru îmbrăcarea (anveloparea) caselor sau implementarea

surselor de iluminat eficiente. Dacă familiile amintite în preambul doresc să aibă și în viitor lumină și căldură să mai uite de propriul buzunar, altfel reclama TVR îi va lovi fără cruțare.